

Samir.Zorica123@gmail.com

НАСТАВНА ТЕМА: СРПСКИ РЕАЛИЗАМ

ТЕМА:

КРИТИЧКИ РЕАЛИЗАМ РАДОЈА ДОМАНОВИЋА
У САТИРАМА „ДАНГА“ И „ВОЈНА“

- Писац и утемељивач Аллегорично-сатиричне приповетке
 - Писао је и приповетке са темом из сеоског живота
 - Објавио приповетке (две књиге) сеоски + малограђански живот
- Сатиричне приповетке: „Војна“, „Данга“, „Страдија“, „Мртво море“, „Краљевски Марко по други пут међу Србина“...
- Теме: Болести обречности, власти (преко писара, паучара, кметова)
Саузно се Аллегорично, Алузивно, симболиком и иронијом.

ДАНГА:

Тема: Политички режим, самовлада власти и судбина обесправљеност оличена у симболичном наслову „ДАНГА“ (шиг који се удара стоци да означи властичтво)

У приповеци се препомћу „ЈАВА И САН“

Композиција: 1) ЈАВА једног малограђанина
2) САН
а) Јахање; б) збор; в) шигосање
3) Буђење (вратање у јаву)

Уводни део приповетке настањује ЈАВА (свакодневница у којој живи приповедач); УПОГА приповедача припада МАЛОГРАЂАНИНУ („Мира и ваља и грацини“) типичан представник

ОН (приповедач) врши самокарактеризацију) Откуда њему да сања ТАКАВ САН?

- 1) када је на вољни видео шта је пошкочио сун дурне - он му саопшти отпоравља
- 2) Он носи у себи „помениту, витешку крв наших старих“; Добро је вечерало, ча-чкао зубе, пијукао вино и узео књигу не да је чита, већ да га она услава и мирне савести је заслао

Р. Домановић користи: хумор, гротеску, иронију и аллеорију, алузивију, метафору и симбол...

Приповедач себе приказује као постраћан и слабиља.

Он је малограђанин, конформиста и телуростен Ајд.

2) Починке сав приповедача (страшан).

а) Анбијент: МРАЧНА НОЋ, ВЕТАР ЈАКЕ, ОГОЛЕЛО ГРАЂЕ, МРАЧНО ВЕМО, НИГДЕ ЖИВЕ ДУШЕ, А ОН ИДЕ ПО КАРАВОМ ПУТУ; ТА НОЋ ТРАЈЕ ЧИТАВ БИ.
То је мучнина
на време неслободе, непросветлости, екотомне броте-лости и учиналости

б) Пут је приповедач док није отишао у чудну земљу у неом ГРАЂУ - ЧУДАЧ НАРОД, А ЈОШ ЧУДНИЈИ ПОРЕДАК. ТАМО ЖИВИ НАРОД ВЕРАН И ПРЕДУСТАВ КМЕТУ. ГЛАВНИ НОСИОЦИ ВЛАСТИ СУ: КМЕТ И ПАДУРИ.

НАРОД КЛАЖЕ ДА ЈЕ ИЗ ПОМЕНУТЕ ЗЕМЉЕ СРБИЈЕ.

ПУЧАВ БИЧА: ЧОВЕК ЈАКЕ ЧОВЕКА; МЕХАНИКА БЕ ОБЈАСНИТИ ДА ЧОВЕК ЈАКЕ УГЛЕДНОГ ГРАЂАНИНА, БОГАТАША И ПАТРИОТУ. ЈАХАЊЕ СЕ СМАТРА ЗА ВЕЛИКУ ЧАСТ. КО ЈЕ ВИШЕ ЈАХАН ТАЈ ЈЕ УГОЊИ И БИЧЕВАН ДИЈИЈИ

Познати прваци су КОПБ, А КЛЕАРД ЈЕ ПРЕСТАВНИК МОЛАЊЕ ПЕНЕРАЦИЈЕ ЈОН БЕ ПОВЕДИТИ ЗА ПРЕСТАВАЈУЊЕГ.

ЈАХАЊЕ И БИЧЕВАЊЕ (НЕГДЕ СИМБОЛИ ТИРАНИЈЕ И РОПСОГ ПРАВИЛА) ОВДЕ СУ ПРИКАЗАНИ КАО УСПЕХ У ЖИВОТУ.

ПИСАЦ Описује РАЦИОНАЛИЗМУ И ДЕХУМАНИЗОВАЊУ ВЛАСТ, ЈЕР СЕ ПУБИ МЕРА, ОБЗИР И МОРАЛ, А ГРАЂАНИН СВАКА ЈАХАЊЕ КАО ПОЧАСТ. НЕГОВА НЕСРЕЋА ЈЕ У ТОМЕ ЧТО ОН ДОБРОВОЉНО ПРИСТАЈЕ НА ЧИН ЈАХАЊА И РОПСКИ ПОЛОЖАЈ (ХИПЕРБОЛА И АЛЕГОРИЈА)

3) ХИПЕРБОЛА И СИМБОЛИКА (ДА СЕ НАГЛАСИ ПОАТРОНСТВО, ПУБИ ТАК ДОСТОЈАНСТВА И РОПСКИ ПРАВИЛА ЈУДИ) СЛИКА ЧВАРАЊА ОЖИГА НА ЧЕЛО, И РАДО ПРИВАЊАЊЕ ЖИВА, ДА ПРИМАЈУ ДА СУ ПОШАКЦИ ВРАНИ ПРЕРАМИ. МАЈЕ СЕ ПУРЕЈУ РЕ РЕЦА ПРИВАЊАЊЕ И РАВИЈУ ДВА ЖИВА. ЧИНОВНИ КОЈИ ЖИВОШЕ ЈЕ ОБУЧЕН У БЕЛО

Ропсво и податрмленост су оличени у сервизности и ПОДАНИШТВОУ ПРЕМА ВЛАСТИ (Тема приповеке)

ГЛАС САВЕСТИ ЈЕ У СЕКОМ СТАРСУ, БЕЛЕ КОСЕ: КОЈИ КАЖЕ ДА ЈЕ ЖИВЕО 100 ГОДИНА, АЛИ НЕБЕ НА ЧЕЛУ ОЖИГ РОПСКИ. (Он је за РАВУ "МАТОРА РЈА" И "КУКАВНИЈА")

СВИ ДАН ЖИГОСАНА ДОЖИВОАВАЈУ КАО СВЕЧАНОСТ. ОРЕАН ЈУ-НАДА ЈЕ ПОЧЕО НЕКИ ПЕАР, КОЈИ ЈЕ ПРИМО ДВА ЖИВА.

Приповедач је рекао да би примио 10 жигова

АЛИ ТАНАН КАО МУ СЛУЖБЕНИК ПРИНОСИ ДА МУ УДАРИ ОН СЕ БУДИ.

УЧОО: ДА УЧЕНИЦИ СХВАТЕ ГОРЧИНУ ЖИВОТА И ОСУДУ БИ-РОКРАТСКОГ И ПОЛИЦИЈСКОГ СИСТЕМА. У ПРИПОВЕЦИ ЈЕ ЖИГОСАНА И РОПСКА ПОКОРНОСТ И СЕРВИЦИОЗНОСТ ГРАЂАНА ПРЕМА ВЛАСТИ
ЦИТАС ОС ИРАТИЈА И АЛЕГОРИЈА

ОУКРИВАЊИ ИСКРАЈ: ДА ЖИВИЦИ СХВАТЕ ОДЛИКЕ КРИТИЧНОГ РЕАЛИЗМА